

Teismo praktikos rinkinys

BENDROJO TEISMO (septintoji išplėstinė kolegija) SPRENDIMAS

2022 m. lapkričio 16 d. *

„Valstybės pagalba – Nyderlandų įstatymas, kuriuo draudžiama naudoti anglis elektros energijos gamybai – Anglimis kūrenamos elektrinės uždarymas anksčiau laiko – Kompensacijos skyrimas – Sprendimas neteikti prieštaravimų – Sprendimas, kuriuo kompensacija pripažįstama suderinama su vidaus rinka – Aiškaus kvalifikavimo kaip „valstybės pagalbos“ nebuvimas – Ieškinys dėl panaikinimo – Aktas, kurį galima ginčyti – Priimtinumai – Reglamento (ES) 2015/1589 4 straipsnio 3 dalis – Teisinis saugumas“

Byloje T-469/20

Nyderlandų Karalystė, atstovaujama M. Bulterman, M. de Ree ir J. Langer,

ieškovė,

prieš

Europos Komisiją, atstovaujamą H. Van Vliet, B. Stromsky ir D. Recchia,

atsakovę,

BENDRASIS TEISMAS (septintoji išplėstinė kolegija),

kurį per pasitarimus sudarė pirmininkas R. da Silva Passos, teisėjai V. Valančius (pranešėjas), I. Reine, L. Truchot ir M. Sampol Pucurull,

posėdžio sekretorius L. Ramette, administratorius,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį, be kita ko, į:

- atskiru dokumentu (jį Bendrojo Teismo kanceliarija gavo 2020 m. spalio 5 d.) pagal Bendrojo Teismo procedūros reglamento 130 straipsnį Komisijos pareikštą nepriimtinumą grindžiamą prieštaravimą,
- 2021 m. vasario 23 d. nutartį dėl nepriimtinumą grindžiamo prieštaravimo spęsti nagrinėjant bylą iš esmės,

įvykus 2022 m. birželio 15 d. posėdžiui,

priima šį

* Proceso kalba: nyderlandų.

Sprendimą

- 1 SESV 263 straipsniu grindžiamu ieškiniu Nyderlandų Karalystė prašo panaikinti 2020 m. gegužės 12 d. Komisijos sprendimą C(2020) 2998 *final* dėl valstybės pagalbos SA.54537 (2020/NN) – Nyderlandai, draudimas naudoti anglį elektros energijos gamybai Nyderlanduose (toliau – ginčijamas sprendimas).

Ginčo aplinkybės

- 2 2019 m. kovo 27 d. Nyderlandų valdžios institucijos, vadovaudamosi 2015 m. rugsėjo 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2015/1535, kuria nustatoma informacijos apie techninius reglamentus ir informacinės visuomenės paslaugų taisyklės teikimo tvarka (OL L 241, 2015, p. 1), pranešė Europos Komisijai apie savo *wet verbod op kolen bij elektriciteitsproductie* (Įstatymas dėl draudimo naudoti anglis elektros energijos gamybai (toliau – įstatymas) projektą.
- 3 Apie šį įstatymą, kuriuo siekiama sumažinti išmetamo anglies dioksido (CO₂) kiekį Nyderlanduose ir kuriame numatyta galimybė skirti kompensaciją už žalą, padarytą elektrinei, kuriai, palyginti su kitomis elektrinėmis, draudimas naudoti anglis elektros energijos gamybai daro neproporcingą poveikį, nebuvo pranešta Komisijai pagal SESV 108 straipsnio 3 dalį.
- 4 Vis dėlto Nyderlandų Karalystei pagal Direktyvą 2015/1535 pranešus apie įstatymo projektą Komisija savo iniciatyva pradėjo nagrinėti informaciją apie tariamą pagalbą ir 2019 m. birželio 4 d., birželio 25 d., rugpjūčio 2 d. ir rugsėjo 23 d. paprašė Nyderlandų valdžios institucijų pateikti papildomos informacijos. Nyderlandų Karalystė į Komisijos prašymus atsakė atitinkamai 2019 m. birželio 13 d., liepos 18 d., rugpjūčio 30 d., spalio 8 d., lapkričio 29 d., gruodžio 1 d. ir 2020 m. kovo 10 d.
- 5 Šiame susirašinėjime Nyderlandų Karalystė ne kartą tvirtino, kad įstatyme numatyta kompensacija neviršijo žalos, patirtos dėl draudimo naudoti anglis elektros energijos gamybai, ir kad ji nėra valstybės pagalba, kaip tai suprantama pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį.
- 6 2019 m. gruodžio 11 d. Nyderlandų Karalystė priėmė įstatymą, jis įsigaliojo 2019 m. gruodžio 20 d.
- 7 Priimant įstatymą Nyderlanduose buvo penkios anglimis kūrenamos elektrinės, t. y. *Amercentrale 9*, *Eemshaven A/B*, *Engie Maasvlakte*, *MPP3* ir *Hemweg 8* (toliau – *Hemweg*).
- 8 Pagal įstatymo 3 ir 3a straipsnius draudimas naudoti anglis elektros energijos gamybai taikomas palaipsniui, atsižvelgiant į kiekvienos elektrinės pelningumą, biomasės naudojimą ir elektrinį naudingumą. Visiškai uždrausti naudoti anglis elektros energijos gamybai numatyta ne vėliau kaip 2030 m. sausio 1 d.
- 9 Keturioms iš penkių elektrinių buvo suteiktas penkerių–dešimties metų pereinamasis laikotarpis, taigi joms buvo suteikta galimybė susigrąžinti savo investicijas, prisitaikyti prie kitos žaliavos arba pasirengti uždarymui.

- 10 *Hemweg*, kurioje nebuvo deginama biomasė, nebuvo gaminama atsinaujinančiųjų išteklių energija ir kurios naudingumas buvo mažiausias iš visų penkių elektrinių, nebuvo suteiktas pereinamasis laikotarpis. Pagal įstatymo 3a straipsnį nuo 2020 m. sausio 1 d. ji turėjo nustoti naudoti anglis. Kadangi ši elektrinė negalėjo prisitaikyti prie kitos žaliavos, 2019 m. pabaigoje ji turėjo būti uždaryta.
- 11 Įstatymo 4 straipsnyje numatyta galimybė skirti kompensaciją elektrinei, kuriai, palyginti su kitomis elektrinėmis, draudimas naudoti anglis elektros energijos gamybai daro neproporcingą poveikį.
- 12 Nyderlandų Karalystės teigimu, 4 straipsnis buvo priimtas, nes draudimas naudoti anglis elektros energijos gamybai daro poveikį teisei į nuosavybę, kaip ji suprantama pagal 1950 m. lapkričio 4 d. Romoje pasirašytos Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos (toliau – EŽTK) Protokolo Nr. 1 1 straipsnį, ir dėl lygybės valstybės mokesčių atžvilgiu principo reikalavimų, be kita ko, siekiant užtikrinti teisingą valstybės siekiamo apsaugoti bendrojo intereso ir atitinkamų elektrinių individualių interesų pusiausvyrą.
- 13 Kadangi *Hemweg* nebuvo suteiktas pereinamasis laikotarpis, Nyderlandų vyriausybės teigimu, jai buvo padarytas labai neproporcingas poveikis dėl to, kad per labai trumpą laiką buvo nustatytas draudimas naudoti anglis elektros energijos gamybai. Siekdamas užtikrinti EŽTK reikalaujamą teisingą pusiausvyrą Nyderlandų valdžios institucijos susisiekė su *Hemweg* operatore *Vattenfall NV*, kad gautų informacijos, kuria remiantis būtų galima įvertinti žalos dydį ir nustatyti dėl uždarymo anksčiau laiko mokėtiną kompensaciją.
- 14 Po analizės, atliktos bendradarbiaujant su audito įmone, Nyderlandų ekonomikos reikalų ir klimato politikos ministras 2019 m. gruodžio 20 d. sprendimu skyrė *Vattenfall* 52,5 mln. EUR kompensaciją (toliau – nagrinėjama priemonė).
- 15 2020 m. gegužės 12 d. Komisija priėmė ginčijamą sprendimą, juo pripažino nagrinėjamą priemonę suderinama su vidaus rinka pagal SESV 107 straipsnio 3 dalies c punktą.
- 16 Ginčijamo sprendimo 40 punkte Komisija konstatavo, kad įstatymu buvo „pažeista *Vattenfall* teisė į nuosavybę, nes pagal jį dėl viešojo intereso sumažinti išmetamo CO₂ kiekį ji prival[ėjo] pirma laiko uždaryti *Hemweg*“; ji taip pat nurodė, kad „[Nyderlandų] nacionalinis teismas tikriausiai skirtų [*Vattenfall*] kompensaciją“.
- 17 Dėl valstybės pagalbos buvimo Komisija ginčijamo sprendimo 48 punkte nurodė, kad, „atsižvelgiant į Nyderlandų valdžios institucijų pateiktą informaciją, negalima daryti pakankamai patikimos išvados, kad šiuo atveju buvo teisė į 52,5 mln. EUR kompensaciją“. Tuo remdamasi Komisija padarė išvadą, jog „negalima atmesti galimybes, kad nagrinėjama priemonė atitinkamai įmonei buvo suteikta valstybės pagalba“.
- 18 Tačiau ginčijamo sprendimo 49 punkte Komisija nusprendė, jog „vis dėlto nagrinėjamu atveju nereikia daryti galutinės išvados dėl to, ar priemone suteikiamas, ar nesuteikiamas pranašumas ir todėl ji yra valstybės pagalba, kaip [tai] suprantama pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį, nes net ir esant valstybės pagalbai, [ji] laiko, kad priemonė yra suderinama su vidaus rinka“.

Šalių reikalavimai

- 19 Nyderlandų Karalystė Bendrojo Teismo prašo:
- panaikinti ginčijamą sprendimą,
  - priteisti iš Komisijos bylinėjimosi išlaidas.
- 20 Komisija Bendrojo Teismo prašo:
- atmesti ieškinį kaip nepriimtina arba kaip nepagrįstą,
  - priteisti iš Nyderlandų Karalystės bylinėjimosi išlaidas.

Dėl teisės

Dėl priimtimumo

- 21 Pateikdama nepriimtimumu grindžiamą prieštaravimą Komisija visų pirma priminė: kadangi nėra jokios Europos Sąjungos teisės normos, pagal kurią būtų privaloma priimti aiškų sprendimą dėl priemonės kvalifikavimo, ji nepareišė pozicijos dėl klausimo, ar nagrinėjama priemonė yra valstybės pagalba.
- 22 Toliau remdamasi, pirma, 2004 m. sausio 28 d. Nutartimi *Nyderlandai / Komisija* (C-164/02, EU:C:2004:54) ir, antra, 2011 m. rugsėjo 8 d. Sprendimu *Komisija / Nyderlandai* (C-279/08 P, EU:C:2011:551), Komisija daro šias dvi išvadas. Pirma, kai valstybė narė praneša apie pagalbos schemą ir neginčija, kad tai yra pagalba, ji negali pareikšti ieškinio dėl Komisijos sprendimo, kuriuo ši schema pripažįstama suderinama su vidaus rinka, panaikinimo. Antra, jei valstybė narė aiškiai prašo Komisijos priimti sprendimą, kuriuo konstatuojamas pagalbos nebuvimas, tačiau pastaroji nusprendžia, kad egzistuoja su vidaus rinka suderinama pagalbos schema, ji gali pareikšti ieškinį dėl panaikinimo, nes šis sprendimas sukelia teisinių padarinių dėl to, kad pagalbos schema yra nuolat Komisijos stebima.
- 23 Komisijos teigimu, viena vertus, Nyderlandų Karalystė niekada nepranešė apie nagrinėjamą priemonę ir neprašė Komisijos priimti sprendimo, kuriuo konstatuojamas pagalbos nebuvimas. Kita vertus, ginčijamas sprendimas susijęs ne su pagalbos schema, o su vienkartinės kompensacijos išmokėjimu vienai įmonei, kuris, be to, jau buvo atliktas.
- 24 Galiausiai dėl ginčijamo sprendimo teisinių padarinių *Vattenfall* Komisija tvirtina, kad, jei nagrinėjama priemonė apskritai yra pagalba, ji yra esama pagalba – individuali pagalba, kurią ji patvirtino, kaip tai suprantama pagal 2015 m. liepos 13 d. Tarybos reglamento (ES) 2015/1589, nustatančio išsamias SESV 108 straipsnio taikymo taisykles (OL L 248, 2015, p. 9), 1 straipsnio b punkto ii papunktį. *Vattenfall* bent dešimt metų neturi baimintis, kad gali būti susigrąžinta pagrindinė jai skirtos kompensacijos suma su palūkanomis pagal Reglamento Nr. 2015/1589 16 ir 17 straipsnius, nes šie straipsniai taikomi tik neteisėtos pagalbos atveju, o nagrinėjama priemonė tokia nėra, nes Komisija ją pripažino suderinama su vidaus rinka.
- 25 Taigi ginčijamas sprendimas nesukelia jokių privalomų teisinių padarinių Nyderlandų Karalystei.

- 26 Nyderlandų Karalystė ginčija Komisijos argumentus.
- 27 Pagal suformuotą jurisprudenciją SESV 263 straipsnyje numatytą ieškinį dėl panaikinimo galima pareikšti dėl institucijų priimtų bet kokių nuostatų (neatsižvelgiant į jų formą), kuriomis siekiama sukelti privalomų teisinių padarinių (žr. 2019 m. kovo 26 d. Sprendimo *Komisija / Italija*, C-621/16 P, EU:C:2019:251, 44 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).
- 28 Šiuo aspektu SESV 263 straipsnyje aiškiai atskiriama Sąjungos institucijų ir valstybių narių teisė pareikšti ieškinį dėl panaikinimo ir fizinių ar juridinių asmenų teisė pareikšti tokį ieškinį, nes šio straipsnio antroje pastraipoje bet kuriai valstybei narei suteikiama teisė ieškiniu dėl panaikinimo ginčyti Komisijos sprendimų teisėtumą, šios teisės įgyvendinimui nenustatant reikalavimo įrodyti suinteresuotumą pareikšti ieškinį. Taigi, priešingai nei fiziniai ir juridiniai asmenys, valstybė narė neprivalo įrodyti, kad jos ginčijamas Komisijos aktas sukelia jai teisinių padarinių, kad jos ieškiny būtų priimtinas. Tačiau tam, kad dėl Komisijos akto būtų galima pareikšti ieškinį dėl panaikinimo, jis turi būti skirtas privalomiems teisiniams padariniams sukelti (šiuo klausimu žr. 2001 m. lapkričio 27 d. Nutarties *Portugalija / Komisija*, C-208/99, EU:C:2001:638, 22–24 punktus; 2011 m. spalio 13 d. Sprendimo *Deutsche Post ir Vokietija / Komisija*, C-463/10 P ir C-475/10 P, EU:C:2011:656, 36–38 punktus), o tai reikia nustatyti atsižvelgiant į jo turinį (žr. 2000 m. birželio 22 d. Sprendimo *Nyderlandai / Komisija*, C-147/96, EU:C:2000:335, 27 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).
- 29 Tai, ar aktas gali sukelti teisinių padarinių, todėl dėl jo galima pareikšti ieškinį dėl panaikinimo pagal SESV 263 straipsnį, turi būti vertinama remiantis objektyviais kriterijais, kaip antai šio akto turiniu, prireikus atsižvelgiant į jo priėmimo aplinkybes ir jį priėmusios institucijos įgaliojimus (2017 m. spalio 25 d. Sprendimo *Slovakija / Komisija*, C-593/15 P ir C-594/15 P, EU:C:2017:800, 47 punktas).
- 30 Valstybės pagalbos srityje jau buvo nuspręsta, kad SESV 107 straipsnio 1 ir 3 dalimis grindžiamas sprendimas, kuriuo, nors priemonė kvalifikuojama kaip valstybės pagalba, ji pripažįstama suderinama su vidaus rinka, turi būti laikomas aktu, dėl kurio galima pareikšti ieškinį pagal SESV 263 straipsnį (šiuo klausimu žr. 2011 m. rugsėjo 8 d. Sprendimo *Komisija / Nyderlandai*, C-279/08 P, EU:C:2011:551, 42 punktą; 2015 m. kovo 25 d. Sprendimo *Belgija / Komisija*, T-538/11, EU:T:2015:188, 53 punktą ir 2016 m. sausio 28 d. Sprendimo *Austrija / Komisija*, T-427/12, nepaskelbtas Rink., EU:T:2016:41, 36 punktą).
- 31 Žinoma, reikia konstatuoti, kad nagrinėjamu atveju ginčijamame sprendime nenuspręsta dėl pagalbos, kaip ji suprantama pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį, buvimo ir Komisija tai patvirtino per posėdį. Iš tiesų iš ginčijamo sprendimo 48 punkto matyti, jog Komisija neatmetė galimybės, kad nagrinėjama priemonė buvo suteikta valstybės pagalba *Vattenfall*. To sprendimo 4 punkte Komisija taip pat aiškiai nurodė, kad ši priemonė turi būti kvalifikuojama kaip valstybės pagalba pagal 107 straipsnio 1 dalį, ir padarė išvadą, kad tokia priemonė yra suderinama su SESV 107 straipsnio 3 dalimi.
- 32 Vis dėlto, kaip ir Komisijos sprendimas, kuriuo atitinkama priemonė kvalifikuojama kaip valstybės pagalba ir kartu pripažįstama, jog ji suderinama su vidaus rinka, ginčijamo sprendimo pasekmė yra ta, kad nagrinėjama priemonė, kuri yra laikoma tik suderinama su vidaus rinka pagal SESV 107 straipsnio 3 dalies c punktą, yra leidžiama Komisijos, todėl gali būti įgyvendinama pagal šios Sutarties 108 straipsnio 3 dalį.

- 33 Taigi ginčijamu sprendimu, priimtu remiantis Reglamento 2015/1589 4 straipsnio 3 dalimi, Komisija nusprendė nutraukti pradėtą preliminarų tyrimo procedūrą ir netiesiogiai atsisakė pradėti SESV 108 straipsnio 2 dalyje numatytą oficialią tyrimo procedūrą (toliau – oficiali tyrimo procedūra). Taigi Komisija patvirtino galutinę poziciją dėl nagrinėjamos priemonės suderinamumo su vidaus rinka, o tai sukelia privalomų teisinių padarinių (šiuo klausimu žr. 2010 m. gruodžio 16 d. Sprendimo *Athinaiki Techniki / Komisija*, C-362/09 P, EU:C:2010:783, 65 ir 66 punktus).
- 34 Taigi šis ieškinys turi būti pripažintas priimtiniu ir nereikia nagrinėti, ar ginčijamu sprendimu sukelti privalomi teisiniai padariniai gali paveikti Nyderlandų Karalystės interesus.

Dėl esmės

- 35 Grįsdama ieškinį Nyderlandų Karalystė nurodo penkis pagrindus: pirmasis grindžiamas SESV 107 straipsnio 1 dalies pažeidimu dėl pranašumo buvimo, antrasis – klaidingu SESV 107 straipsnio 1 dalies taikymu dėl įrodinėjimo pareigos, trečiasis – pareigos motyvuoti pažeidimu, ketvirtasis – Komisijos kompetencijos pripažinti priemonę suderinama su vidaus rinka pagal SESV 107 straipsnio 3 dalį, prieš tai jos ne kvalifikavus kaip pagalbos, nebuvimu, ir penktasis – teisinio saugumo principo pažeidimu.
- 36 Trimis pirmaisiais pagrindais remiamasi tuo atveju, jei ginčijamas sprendimas turi būti suprantamas kaip būtinais reiškiantis, kad juo nagrinėjama priemonė kvalifikuojama kaip pagalba. Kiti du pagrindai pateikti dėl ginčijamo sprendimo, kiek jame nepareikšta pozicijos dėl klausimo, ar nagrinėjama priemonė yra valstybės pagalba.
- 37 Nagrinėjamu atveju, kaip konstatuota šio sprendimo 31 punkte, ginčijamame sprendime Komisija nepareikšė pozicijos dėl klausimo, ar nagrinėjama priemonė yra pagalba, kaip ji suprantama pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį. Taigi ketvirtąjį ir penktąjį pagrindus reikia nagrinėti kartu.
- 38 Šiuo aspektu, pirma, Nyderlandų Karalystė teigia, jog iš SESV 107 straipsnio struktūros matyti, kad tik valstybės pagalba gali būti pripažinta suderinama su vidaus rinka.
- 39 Tokį aiškinimą patvirtina Reglamento 2015/1589 4 straipsnio 3 dalis, pagal kurią Komisija gali pripažinti priemonę suderinama su vidaus rinka, jeigu ji patenka į SESV 107 straipsnio 1 dalies taikymo sritį.
- 40 Bet Komisija nenurodė, kad nagrinėjama priemonė, kurią ji pripažįsta suderinama su vidaus rinka, yra pagalba, kaip ji suprantama pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį, todėl patenka į šios nuostatos taikymo sritį.
- 41 Tuo remdamasi Nyderlandų Karalystė daro išvadą, kad Komisija viršijo savo įgaliojimus.
- 42 Antra, nusprendusi nepareikšti pozicijos dėl klausimo, ar nagrinėjama priemonė turi būti kvalifikuojama kaip valstybės pagalba, kaip ji suprantama pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį, Komisija sukėlė teisinį nesaugumą. Nyderlandų Karalystės teigimu, aiškumo ir nuspėjamumo reikalavimai, būtini atsižvelgiant į teisinio saugumo principą, yra įvykdyti tik tuo atveju, kai Komisija aiškiai nusprendžia, kad atitinkama priemonė yra arba nėra pagalba.

- 43 Komisija atsikerta, jog nei iš SESV 107 straipsnio 3 dalies, nei iš Reglamento 2015/1589 4 straipsnio 3 dalies nematyti, kad ji negali pripažinti priemonės suderinama su vidaus rinka, nepriėmusi galutinio sprendimo dėl to, ar ši priemonė yra arba nėra pagalba. Jei nekyla abejonių dėl priemonės suderinamumo, pagal Reglamento 2015/1589 4 straipsnio 3 dalį ji turi nuspręsti, kad ši yra suderinama su vidaus rinka. Oficialios tyrimo procedūros pradėjimas, kaip tai suprantama pagal SESV 108 straipsnio 2 dalį, tik siekiant nustatyti, ar priemonė yra valstybės pagalba, prieštarauja šios nuostatos esmei.
- 44 Komisijos teigimu, ši aiškinimą patvirtina Reglamento 2015/1589 4 straipsnio 4 dalis, pagal kurią Komisija gali pradėti oficialią tyrimo procedūrą, tik jei atlikusi preliminarų tyrimą konstatuoja, kad kyla abejonių dėl priemonės, apie kurią pranešta, suderinamumo su vidaus rinka.
- 45 Be to, pagal Reglamento 2015/1589 4 straipsnio 2 dalį Komisija negali nuspręsti, kad atitinkama priemonė nėra pagalba, jei atlikusi preliminarų tyrimą ji iš tikrųjų nepadarė tokios išvados.
- 46 Komisija paaiškino, kad kartais gali būti veiksmingiau ir suinteresuotosioms šalims naudingiau, jei ji pripažįsta priemonę suderinama su vidaus rinka, nepradėdama oficialios tyrimo procedūros pagal Reglamento 2015/1589 4 straipsnio 4 dalį, kad nustatytų, ar priemonė yra pagalba.
- 47 Taigi, esant tokiai situacijai, priimdama sprendimą neteikti prieštaravimų dėl priemonės, kuri negali būti lengvai kvalifikuojama kaip pagalba, Komisija taiko gero administravimo principą.
- 48 Ginčijamas sprendimas sukuria teisinį saugumą Nyderlandų Karalystei ir *Vattenfall*, nes dėl jo neliko netikrumo dėl pagalbos teisėtumo, galimo oficialios tyrimo procedūros pradėjimo ir galimo dalies kompensacijos, skirtos *Vattenfall* pagal nagrinėjamą priemonę, susigrąžinimo.
- 49 Šiuo aspektu, pirma, reikia pažymėti, jog Komisija priėmė ginčijamą sprendimą, remdamasi Reglamento 2015/1589 4 straipsnio 3 dalimi, ir jo rezoliucinėje dalyje padarė išvadą, kad „[nagrinėjama priemonė] suderinama su vidaus rinka pagal [SESV] 107 straipsnio 3 dalies c punktą“.
- 50 Komisija teigia, jog nei SESV 107 straipsnio 3 dalyje, nei Reglamento 2015/1589 4 straipsnio 3 dalyje jai nenustatyta pareigos prieš nusprendžiant, kad priemonė suderinama su vidaus rinka, galutinai konstatuoti, kad ši yra pagalba pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį.
- 51 Reikia priminti, kad pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį, išskyrus tuos atvejus, kai Sutartyse nustatyta kitaip, valstybės narės arba iš jos valstybinių išteklių bet kokia forma suteikta pagalba, kuri, palaikydama tam tikras įmones arba tam tikrų prekių gamybą, iškraipo konkurenciją arba gali ją iškraipyti, yra nesuderinama su vidaus rinka, kai ji daro įtaką valstybių narių tarpusavio prekybai.
- 52 Pagal SESV 107 straipsnio 3 dalies c punktą, nukrypstant nuo SESV 107 straipsnio 1 dalyje nustatyto draudimo, suderinama su vidaus rinka gali būti laikoma „pagalba“, skirta tam tikros ekonominės veiklos rūšių arba tam tikrų ekonomikos sričių plėtrai skatinti, jeigu ji netrikdo prekybos sąlygų taip, kad prieštarautų bendram interesui.
- 53 Tai, kad SESV 107 straipsnio 3 dalyje vartojamas žodis „pagalba“, reiškia, jog nacionalinės priemonės suderinamumas su vidaus rinka gali būti nagrinėjamas tik po to, kai ši priemonė kvalifikuota kaip pagalba.

- 54 Be to, pagal suformuotą jurisprudenciją, jei, pasibaigus preliminaraus tyrimo etapui, Komisija negali įsitikinti, kad valstybės priemonė nėra „pagalba“, kaip ji suprantama pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį, arba, kai ji kvalifikuojama kaip pagalba, kad yra suderinama su Sutartimi, arba jei taikydama šią procedūrą negali įveikti visų sunkumų, kilusių vertinant atitinkamos priemonės suderinamumą su vidaus rinka, ji privalo pradėti SESV 108 straipsnio 2 dalyje numatytą procedūrą ir šiuo atžvilgiu neturi diskrecijos (žr. 2008 m. gruodžio 22 d. Sprendimo *British Aggregates / Komisija*, C-487/06 P, EU:C:2008:757, 113 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).
- 55 Iš to, kas išdėstyta, matyti, kad Komisija gali laikyti suderinama su vidaus rinka tik tokią priemonę, kuri patenka į SESV 107 straipsnio 1 dalies taikymo sritį, t. y. priemonę, kuri kvalifikuota kaip valstybės pagalba.
- 56 Be to, šią išvadą patvirtina atitinkamos Reglamento 2015/1589 nuostatos.
- 57 Reglamento 2015/1589 4 straipsnyje nurodyta:
- „1. Komisija iš karto patikrina gautą pranešimą. Nepažeisdama 10 straipsnio, Komisija priima sprendimą pagal 2, 3 arba 4 dalis.
2. Jeigu po pirminio patikrinimo [preliminaraus tyrimo] Komisija nustato, kad pranešime nurodyta priemonė nėra pagalba, ji savo išvadą pateikia priimtame sprendime.
3. Jeigu po pirminio patikrinimo [preliminaraus tyrimo] Komisijai nekyla jokių abejonių dėl pranešime nurodytos priemonės suderinamumo su vidaus rinka, tiek kiek minėtoji priemonė priskiriama SESV 107 straipsnio 1 dalies taikymo sričiai, Komisija nusprendžia, kad minėtoji priemonė suderinama su vidaus rinka <...>
4. Jeigu po pirminio patikrinimo [preliminaraus tyrimo] Komisijai kyla abejonių dėl pranešime nurodytos priemonės suderinamumo su vidaus rinka, ji nusprendžia pradėti bylos procesą [procedūrą] pagal SESV 108 straipsnio 2 dalį <...>“
- 58 Iš Teisingumo Teismo jurisprudencijos matyti, kad Reglamento 2015/1589 4 straipsnyje nustatytas preliminarus pagalbos priemonių tyrimo etapas, kuriuo siekiama suteikti Komisijai galimybę susidaryti pirminę nuomonę apie nagrinėjamą priemonę. Pasibaigus šiam etapui, Komisija konstatuoja, kad atitinkama valstybės priemonė nėra „pagalba“, kaip ji suprantama pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį, arba patenka į šios nuostatos taikymo sritį. Pastaruoju atveju gali nekilti abejonių dėl minėtos priemonės suderinamumo su vidaus rinka arba, priešingai, jų gali būti. Jei atlikusi preliminarų tyrimą Komisija konstatuoja, kad dėl priemonės, apie kurią pranešta, tiek, kiek ji patenka SESV 107 straipsnio 1 dalies taikymo sritį, suderinamumo su vidaus rinka nekyla abejonių, ji priima sprendimą neteikti prieštaravimų pagal Reglamento 2015/1589 4 straipsnio 3 dalį (šiuo klausimu žr. 2011 m. gegužės 24 d. Sprendimo *Kronoply ir Kronotex*, C-83/09 P, EU:C:2011:341, 43 ir 44 punktus).
- 59 Taigi remiantis tuo darytina išvada, kad Reglamento 2015/1589 4 straipsnyje, nagrinėjamu atveju taikomame pagal to reglamento 15 straipsnio 1 dalį, susijusią su Komisijos sprendimais neteisėtos pagalbos srityje, nustatytas išsamus sąrašas sprendimų, kuriuos atlikusi preliminarų atitinkamos nacionalinės priemonės tyrimą gali priimti Komisija, ir tarp jų nėra numatytas toks, kuriuo nacionalinė priemonė pripažįstama suderinama su vidaus rinka, prieš tai Komisijai nenusprendus, kad ši priemonė yra valstybės pagalba. Kalbant konkrečiai, Reglamento

2015/1589 4 straipsnio 3 dalyje numatyta, kad Komisija gali pripažinti priemonę suderinama su vidaus rinka „tiek, kiek minėtoji priemonė priskiriama SESV 107 straipsnio 1 dalies taikymo sričiai“.

- 60 Nagrinėjamu atveju neginčijama, kad Komisijai kilo abejonių dėl nagrinėjamos priemonės kvalifikavimo kaip pagalbos, o tai ji patvirtino per posėdį, vis dėlto, nepaisant gausaus Nyderlandų Karalystės ir jos tarnybų susirašinėjimo per administracinę procedūrą, Komisija nusprendė nereikšti pozicijos dėl šio klausimo ginčijamame sprendime ir padarė išvadą, kad nagrinėjama priemonė yra suderinama su vidaus rinka.
- 61 Iš viso to, kas išdėstyta, matyti, kad Komisija priėmė sprendimą, prieštaraujantį SESV 107 straipsnio 3 daliai ir Reglamento 2015/1589 4 straipsnio 3 daliai.
- 62 Taigi ginčijamame sprendime konstatavusi, kad nagrinėjama priemonė suderinama su vidaus rinka, prieš tai nepareiškusi pozicijos dėl klausimo, ar tokia priemonė yra pagalba, Komisija viršijo savo įgaliojimus.
- 63 Antra, reikia priminti, kad teisinio saugumo principu, kuris yra Sąjungos teisės sistemos dalis, siekiama užtikrinti, kad Sąjungos teisės reglamentuojamos situacijos ir teisiniai santykiai būtų numatomi ir pagal jų reikalavimą, kad visi administraciniai aktai, sukeltantys teisinių padarinių, būtų aiškūs ir tikslūs, kad suinteresuotieji asmenys galėtų be abejonių žinoti savo teises bei pareigas ir imtis atitinkamų veiksmų (žr. 2021 m. balandžio 28 d. Sprendimo *Correia / EESRK*, T-843/19, EU:T:2021:221, 47 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją; šiuo klausimu taip pat žr. 2009 m. lapkričio 30 d. Sprendimo *Prancūzija ir France Télécom / Komisija*, T-427/04 ir T-17/05, EU:T:2009:474, 300 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).
- 64 Nagrinėjamu atveju Komisija ginčijamame sprendime iš tiesų pripažino, kad nagrinėjama priemonė yra suderinama su vidaus rinka. Tačiau ši priemonė nebuvo kvalifikuota, nors iš šio teismo sprendimo 63 punkto matyti, kad tai yra būtina išankstinė sąlyga šios priemonės suderinamumui su vidaus rinka išnagrinėti.
- 65 Be to, pirma, iš Teisingumo Teismo jurisprudencijos matyti, kad tuo atveju, kai Komisija dėl pažeidžiant SESV 108 straipsnio 3 dalį įgyvendintos pagalbos priima galutinį sprendimą, kuriuo ši pagalba pripažįstama suderinama su vidaus rinka pagal SESV 107 straipsnį, pagal Sąjungos teisę nacionalinis teismas privalo nurodyti pagalbos gavėjui sumokėti palūkanas už pagalbos neteisėtumo laikotarpį (šiuo klausimu žr. 2008 m. vasario 12 d. Sprendimo *CELF ir ministre de la Culture et de la Communication*, C-199/06, EU:C:2008:79, 52 ir 55 punktus). Taigi, jei *Vattenfall* konkurentai nacionaliniuose teismuose inicijuotų procesą dėl nagrinėjamos priemonės teisėtumo, o tie teismai ją kvalifikuotų kaip valstybės pagalbą pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį, tai reikštų, kad SESV 108 straipsnio 3 dalis buvo pažeista, nes Komisijai nebuvo pranešta apie nagrinėjamą priemonę, ir Nyderlandų Karalystė turėtų reikalauti iš *Vattenfall* palūkanų už pagalbos neteisėtumo laikotarpį.
- 66 Antra, dėl to, kad nagrinėjama priemonė nebuvo kvalifikuota, Nyderlandų Karalystė atsidūrė neaiškioje padėtyje, kiek tai susiję su naujos pagalbos teikimu pagal pagalbos sumavimo taisyklės, remiantis 2014–2020 m. valstybės pagalbos aplinkos apsaugai ir energetikai gairėmis (2014/C 200/01) (OL C 200, 2014, p. 1; toliau – gairės), ir 2014 m. birželio 17 d. Komisijos reglamentu (ES) Nr. 651/2014, kuriuo tam tikrų kategorijų pagalba skelbiama suderinama su vidaus rinka taikant [SESV] 107 ir 108 straipsnius (OL L 187, 2014, p. 1).

- 67 Pagal minėto reglamento 8 straipsnį „Sumavimas“ atsižvelgiama į visą remiamai veiklai, projektui ar įmonei skiriamos valstybės pagalbos sumą.
- 68 Gairių 81 punkte numatyta, kad pagalba gali būti suteikta vienu metu pagal kelias pagalbos schemas arba sumuojama su *ad hoc* pagalba, jeigu bendra veiklai arba projektui skirtos valstybės pagalbos suma neviršija ribų, nustatytų pagal pagalbos viršutines ribas, nurodytas šiose gairėse.
- 69 Taigi galiojančios sumavimo taisyklės gali paveikti Nyderlandų Karalystę, jeigu ji svarstyti galimybę teikti pagalbą *Vattenfall*, kad *Hemweg* teritorija būtų pakartotinai naudojama.
- 70 Taigi negalima daryti išvados, kad ginčijamas sprendimas leido Nyderlandų Karalystei, kuriai jis skirtas, tiksliai žinoti savo teises bei pareigas ir imtis atitinkamų veiksmų.
- 71 Šiomis aplinkybėmis reikia pripažinti, kad nusprendusi nepriimti sprendimo dėl klausimo, ar nagrinėjama priemonė turi būti kvalifikuojama kaip valstybės pagalba pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį, Komisija pažeidė teisinio saugumo principą.
- 72 Atsižvelgiant į visa tai, kas išdėstyta, reikia pritarti ketvirtajam ir penktajam pagrindams, taigi – panaikinti ginčijamą sprendimą, ir nereikia priimti sprendimo dėl kitų Nyderlandų Karalystės nurodytų pagrindų.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 73 Pagal Bendrojo Teismo procedūros reglamento 134 straipsnio 1 dalį iš pralaimėjusios šalies priteisiamos bylinėjimosi išlaidos, jei laimėjusi šalis to reikalavo. Kadangi Komisija pralaimėjo bylą, iš jos priteisiamos bylinėjimosi išlaidos pagal Nyderlandų Karalystės pateiktus reikalavimus.

Remdamasis šiais motyvais,

BENDRASIS TEISMAS (septintoji išplėstinė kolegija)

nusprendžia:

- 1. Panaikinti 2020 m. gegužės 12 d. Komisijos sprendimą C(2020) 2998 *final* dėl valstybės pagalbos SA.54537 (2020/NN) – Nyderlandai, draudimas naudoti anglį elektros energijos gamybai Nyderlanduose.**
- 2. Priteisti iš Europos Komisijos bylinėjimosi išlaidas.**

da Silva Passos

Valančius

Reine

Truchot

Sampol Pucurull

Paskelbta 2022 m. lapkričio 16 d. viešame teismo posėdyje Liuksemburge.

Parašai.